

САНАА СПОРТ

ЧУРАПЧЫ
ОРОЙУОНУН
ХААҢЫАТА

ХААҢЫАТ

1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
18 КҮНҮТТӨН ТАХСАР

№ 65 (7450) • 1993 жыл. Бас ыйып 3 күнө. Чепинер • Санаата 1 солк. 50 харчы.

БУ КҮННЭРГЭ ОРОЙУОН БААҢЫНА- ЛАРЫГАР

БЫҢЫЛ оройуон үрдүнэн туорахтаах культуура-лары 3166, нүөх үүнүүнү уонна сиилэстэнэр маас-саы 2768 гектарга ыһыллыахтаах. Субу күннэргэ туорахтаах культуура-лары «Мындааайы» табаарыс-тыба 200, «Мырыла» табаарыс-тыба 448 гектарга ыһан бүтүрдүлэр. Сааскы ыһыа үлэлэрэ, күн-дьыл даҕаны туран биэрбитинэн, сөччө куһаҕана суох тэтимнээхтик ыһыллылар. Быһыл хаар хойутаан баран, бааһыналар нуурууларын үгүс сирдэргэ атах-тыа сырытта. Ол түмүгэр сииги саптарыы, бааһы-налар атын да үлэлэрэ ол сиринэн тардыллыахта-ра. Хааһыстыбалар ыһыллалар, сир ахсын ыһыа нэһэ кыра-кыра курдук.

Одьулууннаабы «Вурдун» бааһынай хааһыстыба сирин өгөрөөччүлэрэ туорахтаах культуура-лары ыһыа-ларын субу күннэргэ бүтүрүөхтөөхтөр. Оттон «Агро-ассоциация (Холтобо)» механизатордара уолсайа 648 гектарга көмүс туораагы түбэрүөхтөөхтөрүттөн 400-төн тахса гектарга сирин булардылар. «Хатылы» табаарыс-тыба туорахтаах культуура-лары эмиз 400-чөкө гектарга ыста. Аны киилэр 168 гектарга сиз-мэни түбэрүлэрэ хаалла. «Мугудай» сылгы заводун сирин таһааччылар бурдугу 316 гектарга ыһыах-таахтарыттан 230-ча гектарын толордулар. Оттон Сылан бааһынай хааһыстыбаларын ассоциацията туорахтаах культуура-лары быһыл эмиз 250 гектарга

ыһыахтаах.

Күөх үүнүүнү уонна сиилэстэнэр маасса ыһыа-ларын «Мындааайы», «Мырыла» табаарыс-тыбалар сирин өгөрөөччүлэрэ саралаатылар. Атын да ха-аһыстыбалар субу күннэртэн ити үлэҕэ турунар быһаанаахтар. Бааһына нэчээһинэн, солоһун со-нуоттардаах сорох хааһыстыбалар тохтуу түбүн баран ыһыахтар.

Хортуонпуйу чакырдар 3 гектар сиргэ хаһыа-уһа олортулар. С. Л. Турантаев салайааччылаах бааһы-най хааһыстыбата быһыл Хааһынай быһытын а-тыгар 25 гектарга күөх үүнүүнү ыһыахтаах уонна хортуонпуй олордуохтаах. «Мындааайы» табаарыс-тыба 7 гектарга сеп буолар хангыста расадатын үүнүрдэ. Онтукатын бу ый 5 күнүттэн олордуоҕа. Ону таһынан быһыл 10 гектарга хортуонпуйу үүн-нүрүө, ити үлэлэрин саҕалаатылар. Оттон «Холто-бо» табаарыс-тыба 25 гектарга хортуонпуйу олор-дууга бүтүгүннэттэн иһирдэ. Телицааларга оҕуруот астарын үүнүрүн үлэлэрэ эмиз күргүөмнээхтик ыһыллылар.

Күн-дьыл мөһүөдэбэтэтин, оройуон бааһына-ларыгар туорахтаах культуура-лары, нүөх үүнүүнү ыһыа уонна хортуонпуйу, оҕуруот астарын олордуу аны аҕыйах хонугунан түмүтүннүөхтэрэ.

«СО» корр.

БАҢЫЛАЙ МАНЧААРЫ ВИРИИҢИГЭР
СПОРТ НАЦИОНАЛЬНАЯ КӨРҮҢҮЭРИГЭР
СПАРТАКИДАНЫ КӨРСӨ

ЭРКЭЭНИ ТҮҮҮЛГЭТИН ИННИНЭ

Кэлэр-барар проезд, ас-үөл, биер хонор сир сыа-налар оройо суох үрдүү туар хаһарданнара төһө да ынтар, республика ыччат, физкультура уонна спорт дьымаларыгар министествота, «Урожай» об-щество сэбиэте үгэс буолбут Баһылай Манчаары бириһигэр спартакиадаҥа быһыл 13-с төгүлүн Ха-налас оройуонун кинигэр — Покровскайга бэс ыйын 11—13 күннэригэр ытарга баһаардылар.

Биһиги оройуонмут спортивнай хаһаандата ити улахан түһүлгэҕэ кытарга хайдах-туох бэлэмнэ-рин туһунан, о. д. а. бөлүрүөстэргэ эппиэттэриг-гэр «Урожай» общество оройуоннаагы сэбиэтин председателэ В. С. ДЬЯКОНОВТАН көрдөстүбүт.

— Виктор Семенович, ыһааһытга билгитин Төһү-Эркээни түһүлгэтин туһу-нан ааҕааччыларбытыгар кытаастык көрсө эрэ.

— Баһылай Манчаары бириһигэр быһылгы спар-такиада аһардас спорт на-циональнай көрүҥүгэр ыһыллыларын ураты-лаах. Спортсменнар бары-та бисе көрүҥү—хаһа-райга, хас тардыһыты-гар, атах ооньууларыгар, чимчэки атлетикада уонна спорт национальнай кө-рүҥүгэр многоборьеда күрөс быһыахтаахтар. Билэргит курдук, кэллэг-ни көрүг республикада аан бастаан ыһыллылар.

Биер советох спортсмен бүтүн хамаанда аатыттан тутум эргиргэ, кулуи тардыһыа, бөрбүнэлөөх сүүрүүгө, тааһы көтөҕүү-гө, үс төгүл үскө уонна гирини аһыһыа атын сир бэртэрин кытта күөп көрүсүө. Онон кини дэ-литтэр сайдыылаах буола-ра эрийилэр. Итин та-һынан тоһуктаан дуу, ыл-лаан дуу бинтэр хоһоону-нан бэйэтин, оройуонун кытта билгитиннэрүөхтөөх, национальнай көстүүм-нөөх буолуохтаах. Онон оройуоннаагы музей, культура управлениетын көмөлөрө эрийилэр.

Чепчэки атлетикада үһүн эрэ дистанцияда сүү-рүү киллэрилиннэ. Оро-йуонмут чепчэки марафо-нец Гаврил Нохтунскайы сарга ветеран сүүрүк Егор Абрамов, дьахталларга Ульяна Слепцова уонна эмиз ветеран Антонина Петрова көмүскүөхтэрэ.

Атах ооньууларыгар, сү-рүннэни, Мырыла ыччат-тара хамаанда састаабы-гар киллэрилиннэр.

Спартакиада Чурапчы-га ыһыллыахтаах чепчэ-ки атлетикада республика чемпионатын уонна «Саха сирин көгүл тустууга су-ластара» дьон ветеран бе-бестөр турнирдарын кыт-та алтыһыта тэрээһингэ элбэх ыраахаттары үөснө-төр. Ол эрэри ону зах-сыбапта, хас биердин са-лайааччы, спортсмен бе-йэтин учаастагар туох кыааларын барытын он-оростык тыһалларыгар көрдөһөбүт.

— Атын көрүҥүгэр кыттар спортсменнар аат-тара кистэлэнигэ буолба-тах иһи? Кинилэр бэлэм-нэ хайдабыт?

— Сүүмэрдэммит ха-маанда дьарыктаныыта, сүүрүннэни, ыам ыйын 24 күнүттөн саҕаламмыта. Балаҕа тэрээһиннээхтик Саха Республикатын спор-дун маастара Степан Алексеев салайааччылаах мас тардыһааччылар уон-на бары билэр Василий Поселенский салалтаты-нан атах ооньуулар кытаастааччылар эрийил-лэр. Сүүрүктэриг тус-ту-һунан анал графигынан дьарыктаналлар, сотору биергэ түмсүөхтэрэ. Хап-сагайдыттары оройуон-старшай тренери К. Н. Захаров сүүмэрдиэхтөөх.

Бэлэмнэрин чааһынан уонна хайдах кыттаахты-тын собуй дьон ыһытыы-га манньк этиэххэ сеп. Мас тардыһааччыларбы-тыгар эрэнэбит. Кинилэр бытырыын республика тыа сирдэриннээги спортсмен-нарын IV ооньууларыгар бастаабыттары, састаап-быһыл да уларыдыта: республика чемпионнара Степан Алексеев, Григо-рий Варашков, чепчэки

чыга барытыгар билэр.

Онон спортсменнарга биер көрүҥүгэр форманы булуу, аһаһыыр тран-спорт, тинээр, аһаһыы-нал эһиги хааччылы ту-һунан туох көрсөтүн баа-рыт?

— Оройуон дьаһалтатын баһыһынан кытта бу бөл-лүрүөскэ көлөстүн буолу-та. Кини сүүмэрдинер ар-чидлингэ иһириг спорт-сменнар аһаһыттары, Покровскайга барар иһи автобус иһи төлөбүрдэри олорчу, спортсменнар формаларын сыанатын агырын уһунарга эрэнэр-дэ, ону таһынан оройуон-мут хамаандата үс бири-нээх миэстэ иһигэр кин-ристэдиһэ, эмиз матери-альнай көмүлээһин онор-роҕо баһаарда. Бэс ыйын 8 күнүгэр хамаанда оройуон салалтатын кыт-та көрсүөҕэ.

— Тинэх ыйытын. Ута-рылааһааччыларгыт туһу-нан санаабыт?

— Уолсай хамаанданан түмүккэ сүүрүн утарыла-һааччыбыт Манга Хаһа-лас буолуоҕа. Чепчэки атле-тикада, национальнай ыста-һыларга ардуу күөс-төөхтөр. Күрөхтөһүн бала-ры (Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

Экологический субуотунньуктарга

Холбоһуктаах Нациллар Тэрилтэлэр 1993 сыл бэс ыйын 5 күнүн ТУЛА-ДЫЫР ЭИГЭНИ ХА-РЫСТААҢЫН КҮНҮ-НЭН биллэрдэ. Манан сибээстэн оройуон бары нэһилиэнньэлээх лууна-рыгар экологический су-буотунньуктары ытарга.

Миэстэлэрдээди дьа-һалтар баһылыктара бу күн Чурапчы сэхиньнэ-тигэр, нэһилиэнтөр бөһү-лэктэригэр киирингэ арка-лары, монументтары, атын да оҕоһуудары сакар дьыма, туспарыыга, ки-нилэр тулаларын ыраас-тааһытга субуотунньу-тары тэрийнэхтээхтэр.

Быһыллыбыт үлэ уон-на субуотунньуктарга кыт-ты туһунан экология отделигар 21-082 теле-фонига биллэрилиннэхтөөх.

Оройуон дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччы Т. ТАРАСОВ.

РОССИЙСКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ ПРЕЗИДЕНТИН СОРУДАҢЫНАН

Биһиги республикабытыгар Российс-кая Федерация Президенти советнига академик Алексей Яблоков уонна Российскай Федерация Үрдүкү Сэ-биэтин, Конституционной комисси-тын чилинэс Валерий Ардон сырыт-тылар. Кэлбит сымалара-соруутара: Российскай Федерация Конституция-тын барыларын принципнальнай бөлүрүөстэргэр активы кытта сир-рэй көрсөн көпсөтүн. Кинилэр кытта көрсүһүүлэригэр народнай депутаттар правительствэ чилиннэрэ, Дьонуу-сай нуорат салайааччылар атыллар; Саха Республикатын суверенитетин, Конституциятын олохтоохтор не сү-рэхтэринэн ылынылар, сана. Рос-сияны Конституцияда уонна дуоҕаба-ра олоҕурбут Федерация быһымы-нан көрүөхтэрин баһараллар.

ВETERAN, ХАНДАХ ОЛОРОБУН?

Сыана үрдүүр, приватизация ыһ-тыллар кэмгэр ветераннар хайдах олороллорун туһунан көрсөтүн сэрин уонна үлэ ветераннарын республика-аагы сэбиэттэрин II пленумнарыгар буолла.

Пленум кыттаахтара ветеран-нары социальнай арааҕаччылааһытга республика салалтатын өгөтүн үр-дүктүн сыаналаатылар. Итинэ През-идент 4 Ылаада, Үрдүкү Сэбиэт 5 уураада, правительство 5 уураада тахсан улахан өйбүд буолдулар. Ол

үрдүнэн инфляцияны, сыана, тариф үрдөһүнүн ситиһиннэрэн иһэр ыара-хан. «Ветераннарга сыһааннаан со-циальнай политика төрүттэрин туһу-нан» РФ сокуонун ыһыллыта олус тардылынна. Биһиги республикабы-тыгар олорор дьон учаратыгар эссэ да сэрин 9 инбэлиитэ, албут буйун-на 88 оҕдооболоро, 903 сэрин кыт-тылаахтара тураллар.

Ветераннар республикатаагы сэ-биэттэрэ Кыайы 50 сыла туолууту-гар, сэрин уонна үлэ ветераннарын олохторун туспарга, сыһаалаһа-рын тэрийгэ Бүтүн Россиятаагы реидеи ыһытыга быһаччы сорука-ты туруора.

ВУЛКАНИГА ТУОХ БААРЫН?

ХОНУУ. Муома оройуонугар гипс, вулканической туф, туой, гранит, ку-мах, негизекэ уо. д. а. курдук тутуу материалыла дэлгээйдик үөскээбит сирдэрэ албах. Манна тутуу индуст-риятын олохтоох бизастын тэрийгэ, тутууга сана технологияны туһанарга ылаах барыта баар.

Оройуон дьаһалтатын кытта дуо-ҕаба түһэрсэн, «Ленский» геологи-ческой предприятие специалистара Балаҕан Таас умуллубут вулкани-тубун үөртүннэ саҕалаатылар. Ула айылга бу сэдэх пазматинныгыт тыһыпат курдук ыһыллыларгыт дьа-һал ыһыллына. Чипчигэр вулкан ха-батын тэллээһинтэн үс километр тэ-йиччи ыһыллылар.

СНА.

„КИНИЭХЭ ДА, ОБОБО ДА
КЭРЭНИ КӨРҮҮ—ТАЛААН“

ҮЧҮГЭИ ДЬОН ТУЬУНАН КЭПСНИБИТ

Сүүрбэ сүл... Этэххэ дөбөг, Отгон оловуи ити кэмиңи страницаларын биир-биир оргууй арыята-даатахна, туох сымдлаах-соруктаах, хайдах-туох оморбутун ытыска уурбутуу арылыс гынар. Сүүрбэ сүл—бүтүн олох. Ани Корина 20 сымдлаахыта Бүлүүтээдэ педучилищенэ бүтөрүн Чураалчы орто оскуолатыгар пионер баһастайынан ананан кэлбитэ. Икки сүл буолан баран көмөсөл обөкөмө Анна Николаевнаны икки сүл бөддөхтөөн Бүтүн Россиятаады «Орленок» пионерскай заадырга үлэлэтэ ыппыта. Кини оҕолору кытта үлэлииргэ, иттиллэри абылыырга ананан төрөөбүт курдуи кини: сценаттан түспэт ырыалыт, быйыл «Ырыа—оҕо-бум аргыһа» дииң оро-йуонаады ырыа конкурсуугар кыттан «Иэйиллээх ырыалыт» бириний мала, уруһуйдуут, спортсмен, бөртөөхэй тарйааччы-кө-бүлээччи, кини тула мала-ди амаарх, истиг сайыи

арьсалааһар.
1985 сýллаахха СГУ ну бүтэрэн, историк идэтин ылбыта эрээр, оскуола администрацияты туруорсуутунан, салгыи пионердары кытта улазыи бита, 1991 сýллаахтан эрэ 5-с—8-с кылаастары историяны үөрэтэр. «Учуутал бидиытынан үөрэтин итинни араас формаларын ньымаларын көрдүүр Обургу ололор психологический уратыларын үчү гөйдик билээрэ уруокка үөрэнээччилэр үлээрин тэрийинитигэр көмөлөһөр. 1991—1992 сýллаардаах үөрэх дьылытар 100 бырыһыан үөрэх билиинин ситиспитэ, үөрэнээччилэрин 40 бырыһыана хаачыстыбаа үөрөммиттэрэ. Методический холбоһук үлэтигэр активнайдык кыттар. «Ололор тус дьонундарын сайыннарыи» дьон темада үлэлиир. — Дьон суруйар Российскай Федерация оскуолатын үтүөлээх учуутала историк А. А. Борисова.

ҮҮҮТЭЙ ҮҮҮҮТАЛ — 050

дыло. Ол да иния төрөл-
пүт Марфа Иннокентьев-
на Иванова: «Матрайгы
оюботу Катяча Анна Ни-
колаевна Иванова (сэргэ-
тахсыбытын кинэ арас-
паанынаты) кылгайгагар
түбөспүтүттэ сүрдээрин
өрбүрүпүтүт Кини кылга-
йын оюлорго олус актив-
найдар, бөлүлөндөр, сүр-
дөө сэргэхтер. Кылгайын
кытыллар дыгалаларга те-
рөшүттөр эмиз нөхтөох-
тук кытталлар. Ол кур-
дук абалар оюлорго үлө-
нөр кылгайтарын оро-
мунунабыттар», «Адам-
нэдиэлэлэрингэр» бастакы
миэстэин ылбыттара, Ан-
на Николаевна ою айар
дөөбурун сайышармыга,
кылыгы кылы, үөлү уол
курдук итинге ылыман
үлөдир, төрөшүттөргө
сүбөи-аманы мэлдди биэ-
рү» — деп этер.

— Мин кытаабым оё-
лору пачалый кылаас-
тарга Анна Николаевнага
үөрэммиттэрэ. Кинилэр
директ аан бааһаа көрсө-
бөр оёолор ураты түөсүү-
дөөхтөрүн бөлөтүн көр-

бүтэм, өсгөлөр бэйэ-бэйэлэ-
рингэр сайхаллангара үчүгэ-
йа, энэр-хайгы ортунзи
читхалнидэхтөрө эмнэ ту-
та харахха бырабылалара.
Күһүн хөртүөншүй хөстөө-
хүнугар киинлэр үлэвэ
көхтөөхтөрүттэн, эппиэти-
чтээхтэриттэн эмнэ үөр-
бүтүм. Мин киинлэр үчү-
гэйг тәрдыһымыларын, ба-
ры үтүө оруттарык сал-
гыы сайхаллардарбын дээн
бэвэлэххитин. Былыралан-
ны үлэбит түмүгүнэн «Су-
пер-класс» аатын ылыш-
пыст уонна магнитофону
кан бириэмийэлээмминит,
—дир киинэтэн эстафе-
тыны ылыт кылаас сала-
бааччыта М.Е. Пудова.

— Эдгэх общественнай үлэтин таймнан Анна Николаевна дуобонца бастагы разряд таймзынан ооньуур, антузиаст-дуобатчыт, Ханылы да күрэх-тэһингэ хини кыттар буолалбына өрөннэххэ сөл. — оройуон, республика күүстэх дуобатчыта Зол Петрова итинник этэр. Ол да иһин буолуо, Анна Николаевна салайар кылааһын оболоро кыада, уруһуйдуурга дьүүрдүрдаахтары сөргө-куһараана сохотун дуобакца эмиз ооньуур буолаллар. Учуутал итини ситиһэри дуобат историка-

тэйг нэгэн төгөн үүрэгтэй байхыг оролцуу, республика нуррахтайн эсрэг мэт дын кытгарыг дуулуур. Аасныг сэлээхтэй республикад нийтлээхыг дуу баг фестивальтар сэнтинилээхтэйг сонгообута.

Бэлэгийн Ивановтар
дыа мэргэснэр» Диринг
бэлүүлэгчээр эсэбэр. Манна
Анна Николаевна салайар
«Северный» агитационата
саямтай бэлтхн үлэлээх.
Спорна, үлээ, үерэххэ
нами да элннээр гүйрэхэ
илнх. «Власовский» үлэтин
тигөөр тирдэн баран тө-
лөр киһи. Элбэх тый —
сыйсах, бэлтхн үлэлнэх-
хэ наада. Манн дагатаан,
эми киһини, бэйм төрөп-
пүт буолан турамын,
хуутал бэлхытэан эмнэ
эспнэхтн багарабын. Анна
Николаевна оёо туохха
дөөдүрдүбүн таба көрөн,
ону сайыншарарга хара
чангайгыттан былааннаах-
тык үлэлнэр. Ол курдук,
мин оёом үөрөнэр кылаан-
гылар 13 оёо баарттан
11-дэрин бэйлээ снэтен нл-
бэн мууһиһалый оскуо-
лада киһи фольклорнайга,
эми художественнайга,
эми театралнайга кил-
лэртэбнэ. Бу оёолортон
«шредстэр» даганы түүрт-
ты үстата оскуодаларын

бырахнаытар, сотору уос-
сай үөрэхтээһин оскуота-
тыгар үөрөнэллэрин сарты
музыкальнай бүтүрнүх-
төрө. Ойого да, кыһаха
да ирэрин булуу, көрүү—
талаан. Туох да кэрэс-
тигэ суох Анна Николаев
на ошук киһи. Сорох
учуутал, туох кистээз ка-
лэй, ойго маһинтээтэ да
ошук дьаралыгы илэрэр.
Ыраа кылаастарга итин-
ник «мэтиэмэһит» ойо үр-
дүгү кылаастарга да тах-
сан онуүйбөт, киһи быһыы-
тынан мэлдьи кимтатыл-
лар», — «Севернай» агит-
юна олохтообо төрөппүт
Анастасия Далбаева этэр
истин-иһирэх тылларыт-
тан киһи чакчы да үөрөр.
Учуутал... Киһи туһунан
кэпсээтибит эрээри, пред-
меттик быһыытынан үлэ-
тин бэрт кыратык бык-
тардыбыт. Абаар, баба-
рар, үлэлиир буоллаха,
төгө бабарар билигин ба-
һаар муһуһууохха сөл.
Оттон ону атын кыһаха
тиэрдин — туспа дьонур
Ойо чакчы таптыыр
ыттыктыр, кыһатыт
мэлдьи элбээн аһар, и-
ринэр. Анна Николаев
курдук үтүө киһи учуутал
буолбута чакчы дьол.

М. МИХАНЛОВА

УҲУГУН КӨРӨӨТ,
УОСКУЙУМУОХХА

Быйыл саас хаары бэр-
кэ хантатан, үчүгөйдик ти-
бэн, Маайга дээрэ халын-
нык тутан баран, уулуу-
туу сагана ардаабана,
ууттан ытыспытын сотун-
шарда. Онон билирмүг-
гытаавар балаһыныабыт
өссө уустугурда. Айылба-
ра көмөлөспөнкө эрэ бай-
тын уһунуук кэтэстибит,
Ол түмүгүр сыллата уут-
тан мэлһиэн, күөллэрибит
өнгөйө уолулар, хантан
түбөнүх аһаан доруобуя-
бытын улаханнан эмсэ-
лэстибит, сааспытын сар-
бынныбыт. Аһыыр уубут
куһаһаһыттан эдэрдин
эмэһинин үйүбүтин кы-
гатыбын. Саамай куттал-
лааба ол алдыархайбыт
сыллата дүргээн нһэрэ
буолар.

Калин 60 сэд устата уу бэлхүүрхутар төхө-
лөөх нэлэсэн, тууур-
суу буолбутун, төһө элбэх
уурайх суруулан бараан
оллоххо ннэрбэтэдин агаан
синтаксин. Холбоур, 1989
сидтан бэрхтэ «Сагаа
олох» хайхэмка, бары-
лаан аадынан. 100-чэ-
бэ чугаһыыр ыстатыйа
тагыста. Он гынан бараан
күтүүннэх дьаһаллар
бэлхүүрхутар, бидната,
истон эрэ кэбинэллэр
днэххэ наада. Атын хам-
тык дагына оройуон ха-
һыата түөрт сылта чуга-
һыыр кэлгэ итгэч элбэх
ыстатыйаны уу түһүнөн
бэрэсттэбэтэрэ. Кыйал-
бабыт оччо улахан буолан
элбэхтин суруйхубут, ни-
ниэтин дагына суурай-
быт чуолһан. Таммах уу
тааһы хайа түһэринин,
оройуон хаһыатын редак-
цията, уу бэлхүүрхута аһа-
ра кытаанытын төлөрү
өйдүүр буолан, төһө кыал-
ларынан элбэх ыстатыйа-
лары бэрэсттин сатырыл-
тар махталым улахан

Ити этилдер 60 жыл устатыгар оройуону бастагы салайааччылартан икки эрэ ийин — Н. Н. Баранков уонна М. Н. Сибиряков уу боптурусуһунан дьарыктаныылар. Киһилэр ити боптуруоска тугу оһор-

УУ—ОЛОХ ТЫНА

буутарын итгэлгээ өссө тугу оңоруохтара ыһаллыбытабын билэбит. Бу ахтар иһин салайаччыны уу боппуруоһунан байэлэринэн дыарыктамматтара согтоох. Ол да иһин хамсааһын балаача тахса сылдыбыт. Онтон ураты салайаччыларбыт байэлэринэн сирэй дыарыктамматтаһара. Оччолорго уу боппуруоһунан ханыыл эрэ солбуһааччыларга эбэтэр ханыыл эрэ тарыкта салайааччытыгар эбии поворууска курдук сүктэрэи дыарыктамматтаһара. Ол биллэн турар, тутада чуолкай. Хомбур, техниканы үмүрү тардыыга, үлэни ыһыгыга бастагы салайааччы быдан ыһаахтыкны дыбайыахтаах. Онтон дуоһунастарынан арылгыча дыаралар кинилэр курдук быһааччы-хоточу быһаарбааттара, ыраттан дааны ыһааллара биллэр. Оччолорго халайыстыбалар да салайааччылар утарсаллара, кинилэр эрэ «биллэтэр» көрүттэрэ» үгүс буюлара. Олор барытара ууну дыбайымыга эһиһтиһистөөх үлэбит илгитиһатабын ыһаабылыһаалара чахчы.

Мапан сьвоосэтээн уу
Боппуруоһунан дьараста
һыһта саамай улахан ал-
даспыт, сымнабыт ити-
һизэ сытар эбит дуу
дизэ санаада кэллим., Ии-
никитин тух баар күүһү,
кыһар туту сыһдар оро-
һуон бастаны салайааччы
да байта дьаан-минсэ
дьарыктанара ордук уон-
на иһин үүэтэ ити боппу-
руоһу тоһо кэспиттээхтин
һаһаарбытынан сыанада.

вяхтаах дүн салымбын. Онон оролсон дэахалтан баһаарыт Н. С. Сивцев бэйэтэ дьарыктанар ордуу. Үгүстүгү курман-нырбытынан, республиканы эбэхтик аймырбытынан, дөбүтү баһаарыл-ла өхөрбатын ууттан ордуу ыарахан болпурус сүөх дүн салымбын.

Республика бичигтэй салалтата бичигтэй кыбалба-
бытын толору ойдуур,
онон сонгууруну сонгоох-
тун туруоретохха, модь
йустохха, ойобуду ылар-
быт чуолкай, Оройуонга
олохтоох уулары хаһа-
ныта кэсиптээхтэн бы-
даннанын үлэлиэххэ на-
да. Дьэниэхтэн кыһал-
дан туруоретохха, сүүр-
доххэ-коттоххэ, баар те-
хниканы таби аттаран ту-
һэниэхпэтиэ, чугаста-
бы сылларга, мун сатаа-
тар, уонча үчүтэй быһа-
ты тутоохха сон. Уу уһу-
гун көрдөрбүт эрэ уоску-
йан хаалабыт, мэлдьи өг-
дүүлэр буолуохтара дьэх
курдук саналыбыт. Уу ха-
эжэ сылга биридэ кэлэн
ааһарын, ону эрдэттэн
дыһанан, таба тутан ка-
лаарытын хаһан диганы
үмүчө сөөдүлэхпэт.

Ааспыт өртүгэр оройуону уунан хааччылыкта дьыһыахтык ийдиһар үлэни-хамнаһы кэспит адыһыт бөлөһүнэн тэрийэр салайааччылар олоҥбуттара эбитэ буоллар, кинилэр икки төгүлдээх изэлэһ асыгыт улахын угуттарган балаһча олохтоох уулары хайааммыт буолуох этибит. Кураан сыаллар быһастарыгар биридэ эмэ күһаана суох дьыллар кэлэн заһааччылар. Ойон уоскуйиш хааларбыт табыллыбат. Билин улаһын алдасыт итиннэ сытар.

Петр АРЖАКОВ.

Республикада баста-
ны чек аукционна-
рытыллыбытарын ту-
тууан, бука, үгүстөр
истибикини буолуо, Ви-
һиги бу туһунаа кэп-
тэн кэпсирингэр «Саха-
Нивест» АО Чурапча-
таагы агентствотын ди-
ректора О. А. Толбоно-
виттан көрдөстүбүт.

— Чек аукционнары Саха Республикатын байыт-дуолун фондата ыктар. Бастагы чек аукционнары, Россия атын регионнарыгар тыгызтаахха, приватизационнай чектэр үрдүк сыһында турбуттара билистэннэ. Сылга барыта итинник 16—20 аукцион ыытыллылар. Бу аукционнарга республика приватизационнай бары предпринималарын акцидларын сэрэ атын регионнар итинник предпринималарын акцидлар эмнэ таһаарыллаллар. Предпринималар үгэс курдук. Устаабынан көрдүбүт капиталларын 10—25 бырыһыаннан туһаналлар, атына предприниме үлэһиттэригар бэйэдэниги туһаттылар.

Дүндүлөгч аялдары
приватизационнай чектэр-
гэ эрэ ыылааха сөп. Ошон
кытта калачычылдар паспор-
ты сартып приватизацион-
най чектэри буюлдуруула-
тар. Хампы эмэ барыш-
кенин тус бөлүлгө калып
дын чектерин, паспорт-
дын кытта бирин туран,
боломушунун кытты ы-
тыктыгарын сөп. Болон-
чунай тус байыга эмне
паспорттаах буюлара пред-
мет.

Сайрагч нэгж тийгээх Басгакыг Энгийн байдалт хас бигрдин чеккитигэр тоёо ангичны язлагынг чуюскайдын гайбикыг. Насаны тип сайрагчлар бука бары, бигр да акцил буудлар, акцилтан мавчтаттар. Нэгж тип сайрагчлар энгийн хас бигрдин приватизационный чеккит илүү тоёо ангичны

[illegible]

ны, бэйэлэрини анцилла-
рын атыытыыр даҕаны
бырааптара суох.

Чек аукционнарын ыс-
тыллар болдохторун ту-
хуан биллэринилэр
«Кыям», «Якутия», орой-
уоннаады «Сага олох»
хайыаттарга тыхсыхтара,
«СахаИнвест» АО агент-
ствотыттан эиэ биллэххэ
сөп. Оройуон олохтоохто-
ро үтүгүнчү аукционнары

БОЛБОЙУН: ЧЕК АУКЦИОННАРА

ЙЭЛЭЭНГЭР ТӨННӨРҮЛДЭЭ

Предприятие аукционга таааарар акциятын номинальной сынгата 1000 солкуубай. Отгон аукционга таааарыллар сынгата каадыбны хайдарыттан туугулустаннар, ол эбатар толо сайаалка кишбиратитэр уонна толо акция баарыттан. Отгон аукцион буолуор днэри акция сынгатын чолчу этэр кыаллыбат.

Мангын аукционд зардал
юридический сэрэлдэр
эмнэ кыттыахтарын сөп.
Представитель нотариу-
хан биһигэрдиликт кини
Устаабын, регистраци-
ламытын туһунан си-
бидиэлистибнн уонна
инни Устаабынан көрү-
лүбүт капиталыгар кини-
иннэ олүүлэра баарын
туһунан докумуоннары
алдыа кээдэр. Итиннэ сэрэ
представитель, очулу юри-
дический сэрэл ааһыттан
сыйтарын туһунануур да-
биоринистаах буолуохтаах.
Юридический сэрэл пред-
ставительни быһыытынан
инни генеральнай дирек-
тора кыттар буолуодына,
итинник докумуон ирдэм-
ит.

Ауционига төлө акция-
ны атылаагарт хаар-
чсатимат. Сокуоний
саастарын ситэ илктэр
ауционига шаттахтарын
сон, ол араарн юмилэр
окиционердар хушпахта-
лырда, олооттуктар тара-

нытта «СахаИнвест» АО
Чурапчытааҕы агентствотар
каваллер

Түткүннүн тушунан, «СахаИнвест» акцияларын тушунан арыбаах тыл. Иккн ый устата «СахаИнвест» АО акцияларыгар суруйтарбыттарга барыта 8 тыһ. көрүнгө акция бэрилиннэ. Бахсы, Алабар, Хатылы, Мугудай, Сылан, Кытаанах нэһиликтэрин дьаһалталарыгар акцияны бизэрингө көмөлөрүн иһин улаханнык махтанабыт. Ити нэһиликтэр олохтоохторо 8 тыһ. тахса киһи оройун киинигэр киирбөккө эрэ акциялары инвеститигар ыһылар.

«СахаИвест» нэһилиэн-
нэ социальнай көмүскэл-
лээх буолуутун статусун
ылбытынан, пенсионердар
уонна нэһиликтэр акция-
да сурутууларын бөлдьө-
бөс ийин 1 күнүгэр дьэри
уһатыадылыбыта. Бэс ийин
1 күнүгэр дьэри суруй-
гарбыттар «СахаИвест»
АО акционердарын бары
быраалгарынан туһанал-
тар, ол иһигэр лотереяны
оонньотууга кыттыһынан
иһэллэр.

**КЫЫРАЛДЫЙАР КЫЛЫ,
ХАЛБАРХАЙ ХАПСАБАЙ...**

Чураччинская районная типография Мининформпечати Республики Саха (Якутия), г. Чурачча, ул. Карла Маркса, 26 «а».